

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — t.
 Vidéken . . . 9 K. 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Debrecen egyetemi város lesz. Nyilatkozott a kormány: mienk a harmadik egyetem.

Debrecen város lelkes áldozatkészsége, melyet a kultúra és a nemzetnevelés érdekében hozott századokon keresztül, méltánylásra és elismerésre talált az országos kormánytól; elérjük tehát végre a célt, hogy Debrecen egyetemi város lesz, amint kulturangja szerint már régen megérdemelte volna, hiszen ősi főiskolája már akkor is az egyetemes tudományok, a magyar hazafiság és nemzeti közművelődés csarnoka volt, mikor a többi városok, köztük Pest is, e téren nem is számítottak, Pressburg, Kassau, Klausenburg és Fünfkirchen pedig idegen kulturának voltak a melegágyai.

Debrecennek soha el nem muló dicsősége, hogy mindég és kizárólag a magyar kultúra központja volt, a mohácsi vész után pedig évszázadokon át csak itt lobogott a magyar művel-

ség világító fáklyája. Innen hordták szét szerte az országba a lelkes diákok a magyar közművelődés apró mécseseit, hogy mindenfelé fölgyujtsák a magyarság, a hazafiság, a lelkiismereti szabadság és az izig-vérig kálvinista kultúra őrtüzeit. A századok viharában a háborúk orkánjai sokszor eloltották az apró mécsvilágokat; sokszor borult sötétség e sokat szenvedett hazára, Debrecenben azonban már akkor is lobogott a kultúra szövétéke, mint orkánkorbácsolt tengeren hánykódó hajón, reszkető emberek előtt a messzi parton álló világító torony fölcillanó fénye.

Viharos századokban becsülettel teljesítette Debrecen nemzeti hivatását: érdemes tehát a nemzet hálájára. A jutalmazás ugyan késő jön kissé, de se baj, csak jöjjön, mert nemcsak Deb-

recennek van szüksége az egyetemre, hanem inkább a debreceni egyetemre van szüksége az országnak, a magyar nemzetnek.

Nem új keletű Debrecen városának a jogos kívánsága, hiszen Debrecen évszázadok óta építi az egyetemet országos hírű főiskolájának folytonos fejlesztésével. A tiszántúli ref. egyházkerület a város közönségével együtt, sokszor erejének végső megfeszítésével, fejlesztette a nagymultu főiskolát, mely méltán lesz alapja a harmadik egyetemnek. Hiszen alig pár éve állította fel a város és az egyházkerület a bölcsészeti fakultást és egymásután szervezte annak tanszékeit. Semmi kétség, hogy idővel a saját erejéből is megcsinálta volna az egyetemet. Az állam csak segítségére jött és ha mérlegelni kell az áldozatok anyagi és

Nyakkendő ujdonságok Feketésénél

Az eltűnt.

Írta: Michel Corday.

Vernin, a cserépegető eltűnése H. város egész környékén nagy feltűnést keltett.

Egy este elutazott Párisba és nem jött többé vissza. Nyugtalanossággal telve értesítette felesége a rendőrséget. Bár férje természeténél fogva csendes és zárkózott volt, annyit tudott róla, hogy súlyos gondok nem nyomták.

Minden pénz nélkül utazott el, tehát valami gáláns kalandra nem lehetett gondolni. Sem szökést, sem öngyilkosságot nem lehetett feltenni róla. Talán valami titkos merénylet áldozata lett? Minden kutatás eredménytelen maradt. Hiába hozták a lapok hosszú tudósításokat eltűnéséről, hiába jelent meg az arcképe. Vernin ur eltűnt. A városka általános érdeklődése pedig nem akart megszűnni.

Vernin házassága, amint azt mindenki tudta, nem volt szerencsés. A házastársak között napirenden voltak a veszekedések. Vernin asszony nagyon kacér volt. Azt sugdosták,

hogy férjének egyik barátjával, Duplan művészővel viszonya van.

Az ügyességhez intézett névtelen levél megerősítette a gyanút; Vernin asszony és a szeretője tették félre az utból a szerencsétlen férjet. A bíróság még habozott, hogy gyanúsításnak hitelt adjon, midőn egy leleplezés ennek valószínűségét adott.

Vernin asszony az állította, hogy a férje nem tért vissza Párisból. Egy zöldségkereskedő, aki korán reggel a vásárcsarnokba ment, azt bizonyította, hogy Vernint lakásától néhány lépéssnyire látta. Tulajdonképen semmi bizonyíték nem volt arra, hogy Vernin tényleg hazatért-e, azonban a bűnnek lehetősége megerősödött és a vizsgálatot megindították.

A vizsgálóbíró gyorsan munkához látott. Vernin lakásán házkutatást tartott s egy különösen fontos felfedezés koronázta fáradságát. A kert egyik zugában a detektívek meszes csontokat és fémmaradványokat találtak. Megállapította, hogy a leletben talált gombok Vernin ruhájáról valók. Ettől kezdve a bűn-

tény világosan állt a bíró előtt. A szerelmesek megölték a férjet, testét a tazekegető kertenébe dobták s az áldozat csontjait a kertben elásták.

Vernin asszonyt és Duplant vizsgálati fogságba helyezték.

Mindketten ártatlanságukat hangoztatták, szenvedélyüket, mely őket egymáshoz fűzte, titkolták. A bíró azonban a két terhelt állításaitól nem befolyásoltatta magát.

Egy öreg cseléd és a szomszédok Verninek szerencsétlen házassága mellett tanuskodtak. Ugy gondolták, hogy a férj feleségének hűtlenségéről bizonyosat nem tudott, de gyanakodott.

Féltékenysége gyakran keserű szavakban tört ki és Verninné felindulásában nem egyszer meggondolatlan szavakat mondott. Többször kifejezte azt a kívánságát, bár szabad lenne. Duplant, a vésnököt, nagyon heves embernek ismerték. Egy ízben meg is büntették. Egy erdőört, aki őt tiltott uton lepte meg,

Ékesítsük lakásainkat!

sztintén óriási választékban kapható. Ugy szintén cseréptenyésztésre és kerü kiültetésre Jácint, Tulipán, Crocus, Tacetta sib. hagymák

Paczelt János

Vegyünk e célra legszebb délszaki zöld és virágzó növényeket. Sison virág a nagyvirágú **Chrysanthemum** mely már

ujjonnan megnagyobbított virágcsarnokában 1900

Battyányi-u 6.

MINDSZENTRE

preaparalt koszoruk nagyválasztékban. Megrendelésre é.ővirág koszoruk szőid árban.

erkölcsi mértékét, semmi kétség, hogy nem az állam, hanem Debrecen városa és a tiszántuli ref. egyházkerület hozta a nagyobbat.

Ilyen nagy áldozatkészség fölött nem térhetett napirendre az országos kormány, mikor a harmadik egyetem feltétlen szükségessége dolgában teljesen kialakult a közvélemény; Debrecen mellett kellett döntenie, már erkölcsi szempontból is és éppen ezért büszke lehet rá Debrecen, hogy az egyetemet nem kikönyörögte, hanem megszerezte — protekció nélkül.

Több egyetemet akar állítani a kormány: kettőt, hármat is, **de ezek közt első lesz Debrecen.** Nem is lehet ez másként, hiszen nemcsak a nagy anyagi áldozatot, hanem a századokon keresztül tett, nemzeti szolgálatokat is latba kellett vetnie. Más-ként döntenie a kormánynak, más várost Debrecen elé tolni: erkölcsi lehetetlenség lett volna.

Ez a tényállás és ezt ismerte el az országos kormányzat is és bár jogos és méltányos követelésünk igazságos kielégítéséről van csupán szó, hálásak vagyunk érte mégis, hiszen annyi méltatlan mellőzésben volt részünk az utóbbi évtizedekben.

De félre a keserű emlékekkel, örvendjünk mi is az örvendezőkkel, hiszen a harmadik egyetem elnyerésével döntő fordulat elé jutott Debrecen városa. Új korszak hajnalát jelenti számunkra a harmadik egyetem, amikor városunk visszanyeri régi kulturáját, tekintélyét és nagyságát, továbbá fejlődésének pedig legbiztosabb alapját. Nem szabad felednünk, hogy a múltban a magyar kultúra, a jövőben az egyetem adja meg jelentőségét e szép hazában Debrecennek.

Viruljon és áraszson fényt e nemes városra jövendő, új korszakában a debreceni egyetem és legyen

olyan nevelő hatással e város szabadság és műveltség iránt fogékony közönsége az ország minden részéből ideseregő ifjúságra, mint akkor volt, mikor egyedül álló világitótornya volt a magyar nemzeti művelődésnek a régi, debreceni főiskola!

Ugy legyen.

Az egyetemi küldöttség útjáról az alábbi tudósításunkban számolunk be:

A küldöttség.

A küldöttség tagjai a következők voltak: **Debrecen sz. kir. város:** Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester vezetése alatt: Csóka Sámuel, dr. Vargha Elemér, dr. K. Tóth Mihály és Medgyaszay Miklós, tanácsnokok, dr. Magoss György főügyész, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Kondor Kálmán főszámvevő-helyettes, Szabó Elek polgármesteri titkár, Debreczeni Jenő, a világitási vállalat igazgatója.

Tiszántuli ref. egyházkerület küldöttsége: dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Dégenfeld József főgondnok vezetése alatt.

Debreceni ref. egyház: Dicsőfi József lelkész vezetése mellett.

Ag. ev. egyház: Materny Lajos főesperes, Mayer János, Kalossa Ádám, Töpler Ottó, Handtel Vilmos, dr. Handtel Vilmos.

Római katolikus egyház: Gróf Ferenc prépost-kanonok, Unger Gusztáv kuriai bíró, Lestyán Adorján udvari tanácsos, Szent-Királyi Tivadar, Mihalovits Jenő és dr. Csath Sándor.

Görög katolikus egyház: Papp János esperes és Kerekes Géza.

Debreceni izraelita hitközség: Krausz Vilmos főrabbi, Rosinger Lajos elnök, Fenyő Sándor, Burger D. József, ifju Schwartz Vilmos, Hochfelder Jakab, dr. Szöllös Dezső, dr. Fejér Ferenc, Fischer Adolf, Hirschfeld Armin, dr. Freund Jenő.

Orth. izr. hitközség: Klein Ignác, Gyémánt Salamon, Frenkel Jenő, Weinstein Jakab, Klein Márton.

Ref. főgimnázium: Karay Sándor igazgató, dr. Petzkó Ernő, Török Péter, Jakuts István tanárok.

Ref. tanítóképző intézet: Nagy József igazgató, Kovács István, P. Nagy Zoltán tanárok.

megtűtött s ez feljelentette. Tudták, hogy nagyon szabadon gondolkozik s ebből sohasem csinált titkot. A legterhelőbb volt reá nézve, hogy a kérdéses estén nem volt odahaza.

A vádirat a logika mestermtíve volt.

Ebből a bonyolódott hálóból a bizonyítékok és vádak sulya alól a vádlottak nem tudtak szabadulni. A hallgatóság előre meg volt győződve, hogy az ítélet nem fog elmaradni. A tömeg hangulata a vádlottak számára nem volt kedvező. Verninnének, akit a hosszú vizsgálati fogság nagyon megviselt, alig volt ereje, hogy a terhető bizonyítékokat megfontolja. Az ő nyomott hangulatát szigorúan ítéltek meg. Ártatlannak akart látszani. Duplan, aki energikusabb volt, minden vádnál dühösen felugrott. Ezt színészkedésnek és tettetésnek tartották.

A tanuk vallomása terhelő volt. Egyesek kevésbé határozott állításokat kockáztattak meg, de felolvasták előttük a jegyzőkönyvet,

amelyet aláírtak, és attól való félelmükben, hogy ellentmondásokba keverednek, megismételték a kétséssé lett, terhelő vallomásukat.

Az ügyész sikerrel végezte feladatát. Szem-mellátható lett, hogy Vernint meggyilkolták és elégették. Eltűnése és a megtalált maradványok ezt kétségtelenül bizonyítják.

Kiknek állott érdekükben az ő halála? A szerelmeseknek! Kik égethették el holttestét s kik ásták el maradványait? Csakis a szerelmesek! Halálát biztosra lehet venni, mert különben életjelt adott volna magáról. Meg kell bosszulni őt. A két bűnös példás büntetést érdemel. Végül kifejtette az ügyész, hogy az esküdtekhez intézendő kérdésekben nem szabad enyhítő pontokat felvenni. A két nyomorult megölte a szegény áldozatot, miután megcsalta. Egy hűtelen asszony szobája, minden bűnnek előszobája.

Verninnét huszévi, Duplant életfogytiglani fogházra ítélték.

Ref. felsőbb leányiskola: dr. Matolcsy László.

Kegyesrendi-ház és főgimnázium: dr. Lóky Béla házfőnök, igazgató.

Allami főreáliskola: Fazekas Sándor főigazgató, dr. Horvay Róbert, Nádasdy Alajos és dr. Kardos Albert.

Siketnémák intézete: Gácsér József igazgató.

Kereskedelmi tanintézet: Fábian Lajos Mór igazgató.

M. kir. gazdasági akadémia: Ormándy János, dr. Besskó József tanárok.

Akadémiai ifjúság: Roncsik Jenő és Ozsváth Pál joghallgatók, Bányay János és Kolozsvári Kiss László theologusok, Janó István bölcsészett-hallgató.

Orvos-gyógyszerész-egylet: dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos, dr. Csikos Sándor.

Kir. ítélő tábla: Unger Gusztáv kuriai bíró, Budaházy Zoltán táblabíró.

Kereskedelmi és iparkamara: Szent-Királyi Tivadar elnök, Debreczeni Lajos, Szávay Gyula, Nagy Béla, Rosenthal Ferenc, Fehér József, Leitner Armin, Rozner Soma, Félégházy János, Trigárszky Emil.

Csokonai-kör: Dr. Tüdös János, dr. Kenézy Gyula, Szávay Gyula, dr. Körösy Kálmán, dr. Kovács Gábor, dr. Kardos Albert.

Kereskedelmi társulat: fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos, elnök, Bárdos Géza titkár, Kovács Mihály.

Műv. üzletvezetőség: Uhlarik Béla fő-üzletvezető, Erdős Frigyes, Mester István, Gáll Sándor, Rédl Sz. gróf, Szentandrassy Árpád, Pető Aladár és Nyiri Géza.

Jogász és Tisztviselői-kör: Szilágyi Imre elnök, Rézler Ervin, dr. Csath Sándor.

Ügyvédi kamara: Márk Endre udvari tanácsos, elnök, Szilágyi Imre, dr. Körösy Kálmán és dr. Magoss György.

Debreczeni zenekonzervatórium: P. Nagy Zoltán igazgató.

Debreceni szintársulat: Zilahy Gyula igazgató, Kassay Károly rendező.

Közjegyzői kamara: Lestyán Adorján elnök,

Kereskedelmi Csarnok: Kerhoffer József elnök, dr. tanácsos, Szöllösi Rezső, Veszetzky Zsigmond Kelen Jenő, dr. Kardos Samu, Pongrácz Gyula, Molnár Ernő, Wiener Adolf, Váradi Ignác, Grósz Márton, Sisinszki János, ifju Wiedder Sámuel, Hartstein Nándor, Rosinger Lajos, Goldberger Adolf, Békés Lajos, dr. Jakobovits József, Horváth Gusztáv,

Egy kis szobában apró, hallgatag, simára beretvált férfi tányérokra virágokat fest. Ez Vernin. Elrejtözve él, szerény körülmények között, álnév alatt, és lassu kortyokban élvezi a bosszút. Borzasztóan szenvedett felesége hűtlensége miatt és a féltékenység adta neki az ördögi gondolatot. A két hűtelent agyonlőhette volna. De nem. Jobbat talált ki, lassan öleti meg őket az igazságszolgáltatással. Mindent pontosan meggondolt előre. Éjszakai hazatérése arravaló volt, hogy gyanut keltsen. A csontok és ruhájának megszenedett gombjai, melyeket a kertben elásott, bizonyítékok voltak arra, hogy elítéljék őket. Ő maga a nagy Párisba merült el, ahol olyan jól el lehet rejtőzködni.

Megcsalt férj, aki riválisát revolvergolyóval leterítette, a kielégített bosszu érzését soha sem élvezte úgy, mint Vernin, mikor a bűnpör folyamán az újságokat olvasta, s amikor az ő megjelenése elég lett volna arra, hogy az ártatlannal elítélteket megmentse.

Csodákat beszélnek arról

hogyan milyen olcsón lehet most

Gerő Ernő férfi, fiu, és gyermekruha áruházában vásárolni
Debrecen, Piac-utca 41. szám.

Ernszt Vilmos, Rózsa Géza, Hirschfeld, Ármin, Boros József, Mandel Lipót, Németh Dezső.

Debreceni első takarékpénztár: id. Kardos László, dr. Tüdös János.

Debreceni ipar és kereskedelmi bank: Sesztina Jenő, Csanak József, Kerekes Géza és Petzkó Ernő.

Alföldi takarékpénztár: gróf Dégenfeld József, Márk Endre udvari tanácsos, Handtel Vilmos, dr. Kemény Viktor.

Tiszavidéki mezőgazdák szövetsége: Mandel Jenő igazgató.

Ipartestület és Iparoskör: Dávidházy Kálmán, Biczó Gyula, Horváth János, Varsass Imre, Csapos János, Mayer Ferenc, Báthori Sándor, Urbanovits Miksa, dr. Tóth János, Schwartz Ármin, Girtris József, Losonczy János, Riesz Henrik, Balogh Elemér, Zelinger Ede, Éva Péter, Bán László, Dihen János, Krausz Kálmán, Bélyei József.

Általános forgalmi bank: dr. Berger Andor, dr. Hegedüs Jenő, Ungár Jenő.

Kölcsonós segélyező-egylet: dr. Szántó Sámuel.

Polgári kör: dr. Nagy Gábor, Dávid Mihály, Nagy Gyula, Vértési István, Biczó Gyula, Horváth János.

Debreceni Agrárbank Szövetkezet: Kovács László igazgató, Losonczy János.

Egyes jelentkezők Debrecenből: Pavlovits Károly műépítész, dr. Bruckner Ernő orvos, Rásó Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, dr. Nyiri Ernő tb. főügyész, Molnár Albert, dr. Freund Jenő városi tb. főügyész, dr. Burger Péter orvos, dr. Széll Kálmán orvos, Széll József földbirtokos, Kertész Imre földbirtokos, Geréby Pál földbirtokos, Erdődi Lajos építész, Rickl Antal földbirtokos, dr. Sz. Nagy Kálmán orvos, Szentesi János földbirtokos, Németh András vendéglős, Németh Sándor, Németh Aladár, Kovács Nánor gyógyszerész, Pálffy Gábor törv. hat. biz. tag, Wessprény Zoltán nyugalmazott főispán, Eklí József, Publíg Ernő, dr. Polgár Dániel ügyvéd, Léhmann László vállalkozó, K. Tóth Kálmán ref. lelkész, Nagy Gyula ref. felsőbb leányiskolai igazgató, dr. Weisz József ügyvéd, dr. Oleváry László ügyvéd, dr. Szikszói Szabó László tb. főügyvéd, Vértessy István téglagyáros, Sesztina Jenő nagykereskedő, dr. Ujfaluassy József kir. tanácsos, orvos, id. Zöld János, ifju Zöld János, ifju Jóna János, Molnár Albert, Györfly István, Polgár József, Kontsek Géza nagykereskedő, Baruch Arthur, Kecskés István, Polgári Márton, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Jánosi Zoltán ref. lelkész, Kertész István, dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanár, Than Gyula lapszerkesztő, Fésüs Lajos hortobágyi csárdás, Németh Nándor.

Máramarosziget: Szigeti Zoltán huszti ref. lelkész, dr. Hamvay Lajos megyei tb. főügyész.

Ugocsavármegye: Szentpály Miklós alispán, dr. Volenszky Kálmán bizottsági tag, Ráthonyi Akos bizottsági tag, Sváby Sándor bizottsági tag, dr. Morvay Zsigmond bizottsági tag.

Nyiregyháza város: Majerszky Béla polgármester, Trak G. tanácsnok, Geduly Henrik.

Héves vármegye: Malatinszky György, gróf Keglevich Gyula, Macky Emil orsz. gyűlési képviselők.

Szolnok: Kereskedelmi Társulat.

Kisvárdai: Kereskedelmi Kör.

Törökszentmiklós: Kereskedelmi Kör.

Karcag: Ipartestület.

Törökszentmiklós: Ipartestület.

Szatmár város: dr. Vay Károly kir. tanácsos, polgármester, Tankóczy Gyula főkapitány, dr. Lénárd István tanácsos, dr. Papp Zoltán tanácsjegyző, Körösmezei Antal főjegyző, Kertészffy Gábor pénztárnok, dr. Farkas Antal ügyvéd, Horváth Bertalan földbirtokos, Jeney György nyug. táblabíró, Göncy Antal gör. kath. esperes, Kátray Lajos főgim-

náziumi tanár, Pethő György jószágigazgató, dr. Barabás Ferenc bankigazgató, Jankovich János igazgató, Biky Károly ref. esperes, dr. Tanódy Marton orvos, Kótay Lajos igazgató, Bölönyi László iparos, Roóz Samu kereskedő, Asztalos József birtokos, Steinberger Eliás kereskedő, Neuschlotz Dezső bérlő, dr. Kovács István ref. lelkész, dr. Benedek József ügyvéd, Klein Vilmos bankigazgató.

Hajdúvármegye: Kovács Gyula alispán és Pákozdy Sándor főjegyző vezetése alatt: Pákozdy Sándor főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédy Mihály tiszti főügyész, Racsó János járási számvevő, a három hajdúváros polgármestere, Somogyi Béla, Csohány László és dr. Fekete László; a bizottsági tagok közül: Ethey János Hajdúsámson, Ujhelyi Andor és dr. Loóg Hajdudorog, Kiss Ferenc és Balog Sándor Püspökladány, dr. Nagy Gábor, Veszprémy István, Simon Károly és Szabó Lajos Hajdúhadház, Jackovics Mihály gör. kath. püspöki helynök Hajdudorog és még számosan. A vármegyének minden része képviselve volt a küldöttségben.

Szabolcsmegye: Gróf Vay Tibor főispán, Mikec Dezső alispán, Liptay Béla, dr. Horváth József, dr. Meskó László nyug. államtitkár, Görömbey Péter ref. esperes, Lefler Sámuel, Geduly Henrik ág. ev. püspök, dr. Vadász Lipót, dr. Mezőssy Béla nyug. államtitkár, Papp Zoltán, Sipos Béla, Majerszky Béla, Vass Mihály, Petrovics Gyula.

Hódmezővásárhely: dr. Kun Béla országgyűlési képviselő.

Alsószabolcs hajduvidéki ref. egyház: 8-10 tag.

Hajdumegyei takarékpénztár Hajduszoboszló: Körner Béla igazg. tag,

Debreceni Zenede: dr. Kenézy Gyula és dr. Szenes Zsigmond.

Debreceni zenekedvelők köre: dr. Spitz Lipót.

Debreceni ref. főiskola akadémiai igazgatósága: dr. Balogh Ferenc, Csiky Lajos, dr. Ferenczy Gyula, dr. Handtel Vilmos, dr. Kovács Sándor, dr. Kun Béla, dr. Kovács Gábor, dr. Tóth Lajos, dr. Tóth Károly, dr. Papp Károly, Pápay József, dr. Darkó Jenő, dr. Lenc Géza, dr. Tegze Gyula és dr. Mitrovits Gyula.

Az elindulás.

Mint előre tudatta a Debreceni Ujság, a város küldöttsége csütörtökön reggel utazott fel a székes fővárosba, hogy a kormánynál tiszteletét tegye és a város részére kérje a harmadik egyetemet.

Reggel 7 óra 20 perckor indult a külön vonat, mely a küldöttség zömét vitte, mert a küldöttség számos tagja már a szerdán délutáni és éjjeli vonatokkal utazott fel a fővárosba.

Nyüzsgő, eleven élet uralkodott a pályaudvaron a kora reggeli órákban. Sok vidéki küldött csak hajnalban érkezett és úgy csatlakozott a küldöttséghez az utolsó pillanatban.

Már felhangzott a sipjelzés, mikor az itthon maradtak kendőlobogtatással vettek bucsut a távozóktól.

— Vissza ne gyertek az egyetem nélkül!

— kiáltottak a vonatra az itthon maradtak.

— Hozzuk a mellényzsebekben! — szölköztek vissza tréfásan az induló vonatról.

Az utolsó pillanatban érkeztek még sokan a pályaudvarra, de már nem szállhattak fel a vonatra. Így késtek le a többek közt Dávidházy János esperes, Hódy Béla ref. egyházi levéltáros is és még számosan.

— Így is megkapjuk az egyetemet — vigasztalódtak a lekészt deputátosok és ebben a gondolatban meg is nyugodtak.

Az utazás.

Kellemesen telt el az idő a külön vonaton, melyre Hajduszoboszlón, Püspökladányban, Karcagon, Kisujszálláson, Törökszentmiklóson, Szajolon és Szolnokon sokan szállottak fel, hogy részt vegyenek a küldöttségben.

Minden állomáson tudták, hogy Debrecen város küldöttségét viszi a külön vonat és az utazó közönség rokonszenvesen tüntetett Debrecen mellett. Még meg is éljeneztek a küldöttséget.

Déli 12 órakor tünt fel a főváros ezernyi gyárkéményeivel és hatalmas épületeivel és pár perc múlva berobogott a külön vonat a nyugati pályához üvegtetőcsarnokába, ahol már várta a társaságot Kovács József polgármester, az előre felutazott debreceniekkel, Debrecen országgyűlési képviselőivel és barátai.

Lelkes éljenzés fogadta a küldöttséget és ez utközben is többször felharsant.

Felvonulás az országháza.

Tüntető felvonulásnak is lehet nevezni a menetet, mikor a nyugati pályaudvartól az országhához felvonult, mert a menethez nagy számban csatlakoztak a küldöttség tagjainak fővárosi ismerősei, rokonai és barátai.

A Váci-köruton és az Alkotmány-utcán át egyenesen a parlament hatalmas épületébe vonult a küldöttség, a hol a debreceni, hajdúmezei, szabolcsi, kunsági, szatmármegyei képviselők fogadták és kalauzolták. A kupolateremben lassankint elhelyezkedett a küldöttség, mely lehetett vagy ötszáz főnyi. Ott, a képviselőházban a következő országgyűlési képviselők csatlakoztak a küldöttséghez:

A küldöttséghez csatlakozott országgyűlési képviselők.

Dr. Tüdös János, dr. Bakonyi Samu, báró Láng Lajos, Antal Géza, Ábrahám Dezső, gróf Batthyány Tivadar, gróf Batthyány Pál, Beck Lajos, dr. Benedek János, dr. Beóthy Pál, Bikády Antal, Bosnyák Géza, Egy Béla, Eitner Zsigmond, Faragó Antal, Fekete Márton, Györfly Gyula, Földes Béla, Helmezy József, Herczegh Sándor, Hederváry Lehel, Holló Lajos, Horváth Mihály, Jaczkó Pál, Jesszenszky Ferenc, Karácsony Lajos (államtitkár), Zathureczky István, dr. Ertsey Péter, dr. Márkus László, Farkas Pál, báró Madarassy Beck Gyula, Winkler Bertalan, Rednik Gábor, Okolicsányi László, Csemez István, Horváth József, id. Erdély Sándor volt igazságügyminiszter, ifj. Erdély Sándor, Dobieczy Sándor volt debreceni képviselő, Czobor L., Battonyi Lajos, Hámory László, báró Solyomossy Lajos, dr. Hoványi Géza (nagyváradi képviselő), Szabó L., Szalkay S., Szent-Iványi Gy., Telegdy József (Bihar), Vadász L., Várady Zsigmond (Bihar), dr. Halász Lajos, gróf Bethlen József és gróf Bethlen Pál, Mangra Vazul (Bihar), Várady Gyula, Horvay Lajos, Söpkéz Sándor, Varga Gábor, Mán Lajos, Mihályi Péter, Pál Alfréd, Almássy László, Nagy József, Nagy-Böllöny József, Magyar Károly, Fusch Nándor, Jáko Gyula, Zircán János, Neugeboren Emil, Paniser Béla (pozsonyi képviselő), dévaványai Nagy Sándor, Hegedüs Kálmán, Meltzer László, Horváth Gyula, Szász Pál, Mayer Ödön, Jónás Ödön, Justh János, Kállay Ubul, gróf Keglevits Gyula, Kelemen Samu (Szatmár), gróf Tisza István, Tóth János, volt államtitkár, Wertán Etele, mádi Kovács Kálmán, Kun Béla (Hódmezővásárhely), Lator Sándor, báró Láng Mihály, Malatinszky György, Matzky Emil, báró Mausdorffsz Géza, Martonffy Márton, Meskó László (Nyiregyháza), volt államtitkár, Mezőssy Béla volt államtitkár, Miskolc Imre, Muzsa Gyula, Nadányi Gyula (Báránd), Nyegre László, Pap Zoltán (Tiszalök), Pirckner János, Preszly Elemér, Rákossy Viktor (Nánás), Ráth Endre és Sümegi Vilmos.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szín szappana

**Kovács József
polgármester beszéde.**

A szibongás egyszerre elcsitult, mikor a lesemőr jelezte, hogy jön a miniszter!

Minden szem az ajtó felé szegződött. Mint a terembe lépett gróf Zichy János, olyan harsányan zugott fel az éljenzés, hogy percekig zugta vissza a terem hatalmas kúpolája. Az éljenzés csillapultával előlépett Kovács József polgármester és az alábbi beszédet intézte a miniszterhez:

Nagyméltósága Miniszter Ur!

Teljes tisztelettel Nagyméltóságod s a királyi kormány iránt, — bizakodva kérésünk jogos, igazságos és méltányos voltában reménykedve annak teljesülésében — Debrecenből az iskolák városából, a magyar alföld legmagyarabb részéből s északkeleti Magyarország megyéiből jöttünk Nagyméltóságod elé.

Kérni jöttünk.

Kérjük, mint honpolgárok, hogy a harmadik tudományos egyetem felállítása s berendezése iránt és hogy az Debrecenben állítassék fel, a törvényhozás elé sürgős javaslatot benyújtani méltóztassék.

Azt, hogy a harmadik egyetem mielőbb felállítassék, mert ez a tudományosság fejlesztése s a közművelődés általános érdeke immár elodázhatlanul követeli, nem indokoljuk, azt Nagyméltóságod legjobban tudja.

Alig szükséges indokolnunk azt a kapcsolatos kérésünket is, hogy Debrecenben állítassék fel ez a harmadik egyetem.

Az előzetes tárgyalások során már megismerni méltóztatott ennek indokoltságát s azt is, hogy Debrecen város közönsége, a debreceni református egyház és s nagy tisztántúli egyházkerület minő anyagi erővel kész hozzájárulni az egyetem felállításához.

Legyen szabad azonban mégis két körülményt kiemelnünk.

Egyik az, ami itteni ily nagy számban s minden vallásfelekezetet képviselve — megjelenésüket érthetővé teszi, hogy északkeleti vidék nagyon távol van a mai mindenik egyetemtől s ezekhez, az országos vasúti fővonalhoz is ennek mellékeiről csak nehezen, olyan vicinális utakon juthatnak a mi ifjaink s a fiaik iránt érdeklődő szülők, amelyek miatt visszariadnak a tudományos kiképzéstől. Mifelenk a vasutak is már fáradtan járnak.

Másik és főbb körülmény az, amire az országnak egy városa, egy vidéke sem dicsekedhetik, hogy Debrecen már évszázadok óta építi ezt az egyetemet s ez ugyszólván készen van.

Kiegészítve van ugyanis a debreceni főiskolában a jogi, theologiai, filozophiai fakultás s csak a törvényhozás elhatározása kell hozzá, hogy ezek egyetemi rangra fejlesztessenek — s az orvosi facultás részéért is megvannak minden előfeltételek, van nagyforgalmu közkórházunk, magán gyógyintézetek, elsőrangú női klinikánk, a város csatornázva van, vízvezetékünk épül s magából Debrecennek különböző vallásfelekezeti iskoláiból s a közel fekvő főgimnáziumokból benépesedik az egyetem.

Nem kedvezést kérünk tehát Nagyméltósága Uran, hanem országos közszükségsetnek s a mi magyar vidékünknek az országos érdekét szolgáló jogos kérésének teljesítését.

Nagyméltóságod azzal, hogy a harmadik egyetem felállításának ügyét érdemleges tárgyalás alá vette, bebizonyította, hogy ezt az éveken át napirenden levő kérdést elintézni tudja is, akarja is. Kérjük tehát, hogy az országos szükséglet kielégítéséül juttassa befejezéshez s Debrecennek sok évszázadon át, sokszor az állam helyett, de mindég az országos közművelődés terjesztésére irányított áldozatkésztséget ezzel honorálni méltóztatassék. — Ami országgrészünk azt tisztelettel, bizalommal kéri s megvalósítóját dicsérni, áldani fogja.

Van szerencsém vonatkozó felterjesztésünket átnyújtani, ennek elfogadását kéri és köszönni, hogy bennünket fogadni méltóztatot.

Harsány éljenzés zugott fel a polgármester beszéde után, melynek csillapultával gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter az alábbi nagyjelentőségű választ adta:

Debrecen megkapja az egyetemet.

Zichy János kultuszminiszter nyilatkozata.

Az a páratlan érdeklődés, melylyel Debrecen város és közönsége a létesítendő egyetem iránt viseltetett arra készítették kezdettől fogva a kormányt, hogy különös figyelemmel legyen e kérdések tárgyalásánál azon körülményre, hogy Debrecen városa első sorban legyen figyelembe vevendő. (Éljenzés és taps.)

Sokáig tanulmányoztuk a kérdést mert rendkívül fontos és közérdekű, mert nagy nemzeti szempontok fűződnek hozzá. Ezeket kellett első sorban tekintetbe vennünk és mindig is ezekre a nemzeti szempontokra leszünk figyelemmel. Ma mar abban a stádiumban áll a kérdés, hogy az összes körülmények tekintetbevételel már körvonalazhatjuk az egyetemek felállithatásának egymásutánját, sőt abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy kijelentést tehetnék arra nézve, hogy a létesítendő vidéki egyetemek sorában Debrecen az első.

(Viharos éljenzés.)
A legrövidebb idő múlva befogom nyújtani a törvényjavaslatot mely a létesítendő vidéki egyetemek sorozatát megfogja nyitni. Midőn kijelentem, hogy az első közt első lesz Debrecen, szerencsekívánatomat fejezem ki. Azon reménynek adok kifejezést, hogy az a lelkesedés és anyagi töke, melyet e város és közönsége lefektetnek e nagy eszme megvalósításába, biztosan megfogja hozni kamatait. Szivem egész melegével kívánom, hogy a kulturális élet terén fejlődjön és virágozzon Debrecen beláthatatlan időkig! Isten éltesse önöket! (Éljenzés és taps.)

A miniszterelnök ígérete.

A küldöttség elé ezután Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök lépett, aki Kovács József polgármester beszédére így válaszolt:

Nagy örömmel jelentem meg az önök körében, hogy válaszoljak hozzáam intézett kérésükre. Mióta az országban és a kormánynál megérett az eszme, hogy több egyetem állítassék fel és viszonyainak megengedik, hogy ezen gondolattal foglalkozunk és a tudománynak új helyet teremtsünk, az ifjúságnak alkalmat arra, hogy ott megszerezze az élethez szükséges fegyvereket. Ugyan akkor volt Debrecen városa egyike azoknak az első sorokban, akik kérték az egyik egyetemnek ott való felállítását. Ugy Debrecen városnak, mint a körül fekvő megyéknek és városoknak e tekintetbeni óhajuk nem bizonyít egyebet, mint azt, hogy a tudomány iránti hajlam, mely ott hajlékot talál, már rég óta gyökeret vert és így teljes egye-

tem felállítás által akarnak az ottani szükségleteknek megfelelni, hogy az ifjúság kikerülve ott az egyetemről az arra készülttségnek egy újabb forrását merítse. Debrecen városa elől járt abban is, hogy nagy áldozatkésztséget tanusított.

Mi több egyetemet akarunk felállítani országban, de mind egyszerre nem történhetik meg, mert tekintettel kell lenni az ország pénzügyi viszonyaira. Annyit mondhatok, hogy midőn reménylem, legközelebbi javaslatomat benyújthatni a törvényhozásnak, Debrecen a legelső sorában lesz.

Több egyetemet szándékozik létesíteni a kormány és én csak azt kívánom, hogy ez a lelkesültség, az a nagy érdeklődés, mely ezen kérdés körül buzog Debrecen városa és körül fekvő vidékén megteremtse a gyümölcsöt, melyet vár önöktől az egész haza, hogy önök között lelkes, hazafias fiatalság kerüljön ki és hogy a hazának dicsőséget hozzanak! (Éljenzés és taps.)

A püspök kérdése.

Az ováció lecsillapulta után Khuen Héderváry gróf miniszterelnök megszólításokkal tüntette ki a küldöttség több tagját. Mikor dr. Baltazár Dezsőhöz fordult, a püspök megkérdezte:

Kegyelmes Uram, most már remélhetjük-e, hogy megkaphatjuk az egyetemet?

Khuen miniszterelnök mosolyogva felelte:

Már is többet mondtam, mint amennyit kellett volna.

Ezután a miniszterelnök szívélyes bucsut vett a deputációtól, amelynek tagjai a fölépcsőn eltávoztak.

Mintegy 200-an a Kontmentál éttermébe mentek, ahol ebéd volt már rendelve számukra. A küldöttség tagjainak egyrésze este 7 órakor, más része pedig este 9 óra 35 perckor induló vonattal utazott hazafelé.

Törvényjavaslat az egyetemről.

Politikai intim körökben erősen tartja magát az a hír, hogy tegnap délután minisztertanács volt, amelyen Zichy János gróf kultuszminiszter előterjesztést tett a debreceni egyetemről készített törvényjavaslatról. Ehez a minisztertanács egyhangulag hozzájárult s rövidesen a képviselőház elé fog kerülni tárgyalás végett. A küldöttséghez csatlakozott képviselők számából ítélve, eltekintve attól, hogy a kormány is akarja, mint a miniszterelnök és a kultuszminiszter nyilatkozataiból is kiviláglik, hogy a harmadik egyetem Debrecené legyen, ha szavazásra kerül a sor, biztosítva van a debreceni egyetem többsége. Ennélfogva kétségtelen, hogy Debrecen nem eshet el az egyetemtől.

Automobilt kikölcsönöz

kirándulásokra, városi kocsizásra lakadalmakra távutazásra az
Automobil képviselő Piac-u. 83.
Telefon 567.

Választójog nélkül nincs béke!

A Justh-párt nem enged.

A politikai élet még mindig a béketárgyalások körül forog. Azonban napról-napra hanyatlanak a kibontakozás esélyei. Az ütköző pont pedig a választójog kérdése, a melynél a Justh-párt semmi áron sem hajlandó álláspontját feladni. Választójog nélkül nincs megoldás!

Justh Gyula egy újságíró előtt így nyilatkozott:

Nem engedünk, nem hagyjuk abba a harcot az általános, egyenlő, titkos választójog megalkotása nélkül. Le nem szerelünk addig, míg ezt a reformot elő nem terjesztik.

Hallom, hogy elnökválság lesz. A mostani békés hajlandóságu elnökséget lemondatták, hogy olyanokat vitessenek be, a kik akarják az erőszakot, a mit ők csak a házszabályokhoz való szigorú alkalmazkodásnak mondanak. Ebből semmi sem lesz. Az új elnökség választását lehetlenné fogjuk tenni. Egyszerűen megobstruáljuk. Hogy hogyan, az egyelőre még titok.

Szóval, az ellenzék készen várja már az erőszakot is s ez sem félemlíti meg.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

1911. október 26.

Náray Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy tizenkét kérvény érkezett. Köztük Békés vármegye és Sopron város kérvénye az általános választói jog mellett. Javasolja a kérvényi bizottsághoz való utalását.

Preszly Elemér ellenindítványára ellenzék névszerinti szavazást és annak elhárítását kéri.

Napirend szerint következett két

névszerinti szavazás,

mely ülés végéig tartott.

Egyház és iskola.

Az egyház vagyonának becslése.

A ref. egyház vagyonának felbecslése a két millió felvétele miatt szükségessé vált. A budapesti Földhitel intézet kiküldötte újabb értesítés szerint ma fogja ezt végezni több szakértővel.

A magyar protestáns püspökök javadalmazása. A magyar protestáns egyházi körökben napról-napra élénkebben foglalkoznak azzal, hogy püspökeik javadalmazása az állam segítségével legalább megközelítően tőrhetővé tétessék s ez a törekvés teljesen jogosultnak, sőt magyar nemzeti szempontból nemcsak kívánatosnak, de szükségesnek is látszik. Köztudomásu, hogy a két protestáns felekezet közül a református püspökök annyival kedvezőbb helyzetben vannak, hogy az ő fizetésük már évi 12.000 koronát teszen ki, azonban ezt kizárólag magának a hitfelekezeti közönségnek az áldozatkészségéből fődözik, amit ezenkívül tudjuk, sok másféle egyházi adó is terhel. Az ág. ev. püspökök javadalma azonban általában még ettől az aránylag kicsiny püspöki javadalomtól is messze elmarad.

Vármegye.

Sertésvész. A balmazújvárosi ugynevezett Sörög-tanyán fellépett a sertésvész. A tanyát a hatóság zár alá helyezte.

Bírói panasz. A vámospécsi főjegyző-választást tudvalevőleg ifju Szabó Lajos és társai megfélembézték, de a vármegyei közgyűlés a választást jóváhagyta és a felebezést elutasította. Ez ellen ifju Szabó Lajos és társai bírói panaszt nyújtottak be a közgazgatási bírósághoz.

A hajduböszörményi rablótámadás.

A nyomozás újabb fejleményei.

A minuciózus pontossággal kiszámított s meglepő ügyességgel véghezvitt böszörményi rablótámadás ügyében a nyomozás csak lassan haladhat előre. Megnehezíti a bűnjelek fogyatékosága, a tanúk hiánya, úgy, hogy a nyomozó hatóságoknak jóformán a sötétben kell tapogatózniok, a gyér adatok csak kevés világosságot vethetnek a vakmerő gaztett elkövetőire.

A Sarkas Molnár Márton letartóztatása már-már sikerrel kecsegtetett s bár még mindig nem adták fel a hozzá fűzött reménysegeket, mégis kétségtelen, hogy a gyanu nem a legbiztosabb alapokon nyugszik. Egy asszony ugyanis tegnap jelentkezett s azt állította, hogy a kérdéses vasbunkós botot látta S. Molnár Mártonnál tavaly nyáron egy korcsmában. Ő is ott időzött s a bot a falhoz volt támasztva.

A rovott multu egyén azonban ezekkel a vallomásokkal szemben is konokul tagad s a nyomozás vezetői nincsenek abban a helyzetben, hogy ellene pozitív bizonyítékokat halmozzanak fel. A házkutatás alkalmával sem sikerült ez.

A másik szál a bűnös cselédekkel van a legszorosabb kapcsolatban. Annak a kiderítésén fáradoznak, hogy vajjon ezek a leányok nem állottak-e összeköttetésben a banditákkal? Ennek a megállapítása sem könnyű s nagy kérdés, hogy egyáltalában sikerül-e?

Szóval a nyomozásnak, értesülésünk szerint, nincsenek újabb s jelentősebb fordulatái. Megbízható forrásból vesszük azt a hirt, hogy ha pár napon belül az eredményre kedvezőbb kilátások nem nyílnak, úgy a nyomozásnak új irányt adnak. E felett pedig nem a nyomozás vezetői, hanem felettes hatóságuk fog diszponálni.

Angyal Andor és apja, Angyal Sámuel, a két sérült különben már egészen jól érzik magukat a Láng szanatóriumban. Dr. Láng Sándor, a kiváló főorvos, így nyilatkozott állapotukról:

Andornak reggel 37,3, este 37,5 fok láza volt, ami igazán örvendetes. Keveset evett is, sőt meg van engedve, hogy hozzátartozói meglátogathassák, akikkel már néhány szót váltott is. Valószínű, hogy újabb műtetre nem is lesz már szükség. Az öreg ur pedig már túl van a veszélyen.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon
arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak?
Rheuma, osz, köszvény
szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen leg-
biztosabb háziszert a híres

KIRÁLY-BALZSAM!

Hatása némely esetben
melegpő, amennyiben gyak-
rabban idűlőbb eseteknél
is már egyszeri bedörzsölé-
lésnél a fájdá makat telje-
sen megszünteti.

Fog és ecfája 5 perc
alatt megszüntet. Egy
nagy füveg ára 2 kor. tel-
jes használati utasítás-sal.
Kapható a feltaláló és ké-
szítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárban Kossuth-u. 8.
Szinbáz mellett.

Városháza.

Szabó Kálmán tanácsnok gyógyulása. Az elmúlt nyáron, mint ismeretes, súlyos baleset érte Szabó Kálmán városi tanácsnokot; lábát törte. A baleset következményeit sokáig sinylette, de már lábadozóban van és a jövő héten, ha az orvosok megengedik, elfoglalja hivatalát.

Pénztárvizsgálat. A városi házipénztárban csütörtökön meglepő vizsgálatot tartott Körner Adolf tb. főjegyző. A vizsgálaton részt vettek: dr. K. Kiss József tb. főügyész, Nagy Lajos számvevő, dr. Tóth Emil jegyző, Mayer Jenő és Váray János bizottsági tagok. A pénzkezelést rendben találták.

Szabályrendelettervezet. A vendéglősök, szállodások, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata szabályrendelettervezetet készített az ipar gyakorlásáról és a záróráról, melyet az ipartársulat elnöksége beterjesztett a városi tanácshoz.

Jóváhagyott házvétel. A városi közgyűlés legutóbb is több ház megvételei határozta el, melyek közül három háznak a megvételeire vonatkozó határozatát jóváhagyta a belügyminiszter.

Szerencsétlenség a vasuti állomáson.

A segédfekező balesete.

A debreceni vasuti állomáson tegnap majdnem végzetes szerencsétlenség történt. Dél előtt tizenegy és tizenkét óra között tolatás közben Velicskanics József segédfekező megsebesült a tolatott kocsik között. Az összekötő lánc a nagy nyomás következtében elszakadt és a lecsapódó lánc jobb karját eltörte. A szerencsétlenül járt ember eszméletlen állapotban maradt a földön s a véletlennek köszönhető, hogy komolyabb sérüléseket nem szenvedett.

A sérült embert a pályaorvosok azonnal gyógykezelés alá vették, majd telefonáltak a mentőknek is és a lakására szállították. Velicskanics, valószínű, felépülése után sem lesz többé munkaképes.

Az állomáson természetesen, azonnal megindították a vizsgálatot, hogy vajjon nem terhel-e valakit vétkes mulasztás. Az eddigi vizsgálat azonban azt derítette ki, hogy a baleset egyedül a Velicskanics vigyázatlanságának a következménye.

Az edelényi hármás rablógyilkosság.

Esküdszéki tárgyalás.

A tárgyalás mai, harmadik napján — mint Miskolcra jelentik —, már megcsappant az érdeklődés. Geócze elnök reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást s első tanu gyanánt Kovács Antalt, a kit ifju Regula Ede a rablógyilkosság értelmi szerzőjének mond, szólította a bíróság elé.

Kovács tanu elmondja, hogy a gyilkosság előtti napon felkereste őt a műhelyben Regula és elkérte a pálcáját, a mit at is adott neki. Regula azután eltávozott és délen 12 órakor visszahozta a pálcát. Azóta ő nem találkozott vele, csak most, a törvényszék előtt.

Az elnök: Ő azt állítja, hogy maga biztatta fel arra, hogy rabolják ki Czeisleréket.

A tanu: Nem biztattam fel. Erről nem tudok semmit.

— Nagy baráti viszonyban voltak?

— Eleinte igen.

— Regula azt állítja, hogy a gyilkosság előtti pénteken vagy szombaton maga elmondotta neki, hogy Czeisleréktől pénzt kellene szerezni és maga adta meg az eszmét a rablásra.

— Ezt én soha sem tettem. Nekem erre nincs is szükségem, mert van a takarékbán háromszázötz koronám, ami anyai örökségem. Regula Edével már régen nem beszéltem, azon a héten sem, a mikor a gyilkosság történt.

Regulát szembesítették Kovácsossal. Regula kijelenti, hogy a mit Kovács mondott, valótlan. A vádlott és a tanu szemben állanak egymással és szenvedélyes hangon vitatkoznak.

Az elnök (Regulához): Csodálatos, hogy mindent Kovács Antal követett el és mégis minden jel, ami csak fölfedezhető volt, maga ellen szól.

Regula: Nem tehetek róla, hogy olyan pártfogás alá vette Kovácsot a mestere, mert valamelyik komájának a rokona.

Kovács tanu: Tanu van rá, hogy otthon voltam egész éjjel.

Regula: Te éppen úgy voltál odahaza egész éjszaka, mint én Miskolcon.

Az elnök: Látja, Regula, ez az ember szemébe mondja, hogy sohasem beszélt magával a rablásról.

Regula: Nem kényszeríthetem, nagyságos elnök ur, hogy vallomást tegyen.

Felmutatják ezután Kovácsnak Regula baltáját, amellyel a vakmerő gyilkosságot elkövetették.

— Ismeri ezt? — kérdi az elnök.

A tanu: Nem ismerem, sohasem láttam.

Maurer szavazóbíró (a tanuhoz): Mindig puha ingben szokott járni?

A tanu: Ünnepeken és majáliskor felveszem a vasárnapi ingemet és ahhoz van egy kemény gallérom.

Elnök: Hányas számú gallért szokott viselni?

— 36-ost, vagy 37-est.

Az elnök: Hol van az a gallér, amit az utóbbi időben hordani szokott? (Felmutatják neki a bűnjelként lefoglalt 36-os sz. gallért.)

A tanu: Ilyen magas gallért nem is hordhatok.

Szendefy bíró kérdi a tanutól, hogy nem tudja-e, miért járt oly sokat Regula Czeislerékhez?

A tanu: Jöbba volt velük és gyakran ki is szolgált a korcsmában.

Felmutatják a bűnjelek közül Kovács Antal lefoglalt ruháit. Regula rámutat az egyik kabátra és azt mondja, hogy a másik tettestárs, Zöldi, ebben a kabátban követte el a gyilkosságot. Ő, Regula, három vérfoltot látott ezen a kabáton, de abból odahaza kivágták és befoltozták a vérfoltos részeket.

Az elnök: Mutassa meg azt a helyet, ahol a folt van.

Regula rövid vizsgálódás után megmutatja, de amikor a törvényszék meg akar győződni a foltok létezéséről, kiderül, hogy azon a helyen, sőt az egész kabáton foltozásnak semmi nyoma sincs.

Farkas József a következő tanu azt vallotta, hogy a börtönben Regula neki megírta, hogy ő követte el a hármass gyilkosságot, mert az isten elvette az eszét.

Délután Zöldi Istvánt hallgatták ki, aki szintén tanukkal igazolta, hogy a gyilkosság éjjelen otthon tartózkodott, de különben is alig érintkeztek Regulával. A szembesítéskor Regula nem tudott mit mondani, míg Zöldi szemébe mondta, hogy hazudik.

Ezután Regula kérésére megengedte az elnök, hogy védőjével tanácskozhasson. A vádlott ezután dr. Lengyel Zoltánnal háromnegyed óra hosszat négy szemközt tanácskozott.

Holnap folytatják a tárgyalást.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és ízletesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Színház.

Ma, pénteken, okt. 27-én színre kerül:

MILLIÓ.

Bohózat 3 felv.

H E T I M Ū S O R:

Szombaton: Hoffman meséi, operett. C) bérl.

Vasárnap délután: Ezred apja, bohózat.

Este: Ártatlan Zsuzsi, operett.

Szerződötetés. A Bonbonniere igazgatósága szerződötette Kunódi Károlyt, a kiváló karmestert, a Budapesti Trokaderó és Jarden volt első karnagyát.

Műsor hírek. Millió. Ma este kerül színre a Millió című bohózat A bérletben. Hoffman meséi. Szombaton este a Hoffman meséi opera kerül színre, melynek reprizére készül az énekes személyzet. A hármass női főszerepet Zilahyné S. Vilma játssza. Borbély Lili, Csanádi Irma, Tordai Erzs, Solti Ernő, Falusi, Székely, Kassai és Ligeti játszanak nagyobb szerepeket. **Vasárnap délután.** Vasárnap délután az Ezred apja című énekes bohózat kerül előadásra. **Ártatlan Zsuzsi.** Vasárnap este az Ártatlan Zsuzsi operett kerül ismét színre. Kettős érdekessége lesz az előadásnak, hogy ez estén játssza először a címszerepet Borbély Lili. Másik érdekessége az előadásnak, hogy Máthé Gyula a Moulen rouge jelenetében egy kuplé-ének mellett bemutatja a Johnson imitációt.

Bonbonniere. Telt ház és a siker jegyében folynak a Bonbonniere előadásai. Ma teljesen új számokkal és egy premierrel piros estélyi lesz és színre kerül „Szóke Szakál” kacagató énekes bohózata: A czupringer ur! Szilassy Etel és Horváth Kálmánnal a főszerepekben. Kitűnő szerepe van Sziklaynak, Ihász Gizinek, Baranyai és dr. Stephánynak. Szombaton Horváth Kálmán először szólózik a Bonbonniereben és három kiváló új dalt énekel. 1. Fecském, hova szállsz? 2. A vén bohém. 3. Egy kis utazás a villamoson. A Bonbonniere e kiváló műsora csak szerdáig tart, ezért ajánlatos, hogy mindenki megnézzze.

Zigomár az Uranusban. (Pazar műsoru bemutató.) Jön! Jön! Zigomár! Erről beszélt napok óta az egész város és lázas érdeklődéssel várta mindenki, míg végre tegnap megérkezett és ma délután 5 órakor kezdődő fényes előadás keretében kerül bemutatásra. Ezt a képet várta lázas türelmetlenséggel minden épkézláb debreceni ember. Ime megérkezett közénk „Zigomár”, a párisi betörő világ vakmerő fejedelme, kinek karrierjét kitűnő tollal írta meg: Szazie Leon, a „Matin”-ben megjelent regényében. Ezt a példátlanul érdekesítő történetet egy mindvégig lebilincselő 3 felvonásos nagyszabású mozgófényképen minden előadásán színre hozza, kizárólagos előadási joggal az Uranus színház, egy igen szép kísértő műsorban, rendez helyárok mellett. Előadás kezdete pont 5 órakor van, miután óriási e kép iránt az érdeklődés. Utolsó előadás fél 10-től. Bérlet jegy (12 darabos füzet) mely mindenkor, ugy ezen szenzációs előadásnál is érvényes — jutányos árban a színház pénztáránál váltható. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Legolcsóbban teljes bizalommal Órát Ekszert Ezüstneműt Rose Dezső órás és ékszerésznél Piac-utca 32. sz. vásároljunk.

Az öngyilkos huszárfőhadnagy.

„Egy rosszul sikerült élet után, egy jól sikerült pisztolylövés.”

Debrecen egész uri társadalmában mélységes megdöbbenést keltett az a rövid hír, amely Dráveczky Sándor nagyváradai huszárfőhadnagy öngyilkosságát jelentette. A tragikus véget ért katonatiszt évekket ezelőtt Debrecenben állomásozott, ahova rokonsági kötelek is fűzik. Széles ismerettsége volt e városban nemcsak katonai, de polgári körökben is. Ezért aztán Debrecenben is általános és őszinte részvétet keltett Nagyváradon történt szomorú elhunytja.

Dráveczky Sándor öngyilkosságának részleteiről az alábbi tudósításunk ad számot:

Meghalt egy huszár.

Szerdán délután négy honvéd közhuszár sietett keresztül a városon. Kard nem csörrent az oldalukon, sarkantyú se pengett a csizmájukon, egy fekete hordágyat cipeltek a vállukon és katonás kimétséggel vonultak el a Bémer-téren keresztül a Teleky-utca felé.

A közönség meglepetve nézte a huszárok furesa fölvonulását s valamilyen katonaviselt ember kockáztatja meg elsőbbsen is:

— Meghalt egy huszár!

A négy huszár pedig a hordágyval a vállán ment, ment előre, végig a Teleki-utcán is, a távoli Nyárfa-utca 5. számú hához Jelinek Géza városi tb. főszámvevő hához, ahol

Dráveczky főhadnagy öngyilkos

lett a késő delutáni órákban. A városban még alighogy néhány ember tudott a főhadnagy tragédiájáról, csak a környék népe futott össze az igénytelenül csinos ház előtt, ahol megölte magát egy ember, sőt egy huszartiszt.

A szobában, melynek levegője most meleg vérpárától terhes, katonai bizottság szorgoskodik — Vicián kapitány, Szonyogh főhadnagy, Zeller hadnagy — az elhunyt bajtársai, hogy megállapítsanak mindent úgy, amint történt és valamiképpen világosságot derítsenek az ügyre.

Tanuja legfeljebb csak egy lehet a tragédiának, az is az előzményekre vonatkozólag, az elhunyt tisztiszolgája, Filip Gábor. Ő beszélt vele utolsó-szor és ő fedezte fel az öngyilkosságát. A katonai bizottságot is az érdekelte hát elsősorban, hogy

mit mond a tisztiszolga?

Filip Gábor, egy ijedtnézésű, másként is esetlennék látszó oláhgyerek így mondja el Dráveczky főhadnagy tragédiáját:

— A főhadnagy ur szerdán reggel nyolc óra körül jött haza egyfogatu berkocsin. Meglátszott rajta, hogy a szokottnál többet ivott.

— Nem vetkőzött le, hanem elküldött a boltba és három üveg sört, egy csomag levélpapírt és négy darab tíz filléres bélyegget hozatott velem. Amikor elhoztam a kívánt dolgokat, szigorúan megparancsolta, hogy fél tíz órakor költsem fel.

— Pontban fél tizkor bekopogtam a szobába, astán beléptem és láttam, hogy a főhadnagy ur ott ül az asztalnál, könyökére támaszkodva. (Két üveg sört egészen elfogyasztott már.) Megkérdezte tőlem, hogy mit akarok, majd, amikor emlékeztettem a parancsára, átadott hat levelet és megparancsolta, hogy az uri-utcai főpostára adjam, tizenegy órára azonban okvetlenül ébresszem fel.

— Elmentem a postára, feladtam a leveleket — a címetek nem néstem meg — és fél tizenegy körül tértem vissza. Az ajtó

beltől be volt zárva, hát felmásztam a pincelejáró fölött levő ablakhoz, az egészen nyitva volt, keresztül bujtam rajta, kinyitottam az ajtót, azután pedig bekopogtam a főhadnagy ur szobájába. Választ nem kaptam, beléptem és észrevettem, hogy gazdám egy székben ül. Közelebb mentem hozzá, láttam, hogy véres s ezért beszaladtam Jellinek urékhoz és szóltam, hogy alkalmasint az orra vérzik a főhadnagy urnak. A Jellinek nagysága aztán azt mondta, amikor ő is bejött a szobába, hogy a főhadnagy ur agyonlőtte magát.

— Mást én nem tudok mondani erről az ügyről. Csak még azt, hogy nagyon sajnálom a gazdám.

Az öngyilkosság után.

A tisztiszolga keresetlenül egyszerű előadásából kétségtelen, hogy az öngyilkosság fél 10 és fél 11 között történt, még pedig valószínűleg a fél tizenegyhez közelebb eső időpontban, mert az öngyilkosság fölfedezése után még elég meleg volt a hulla.

Filip Gábor — amint ő elmondta — a Jellinek-családot értesítette először gazdája furcsa helyzetéről s Jellinek Gézáé és a ház többi lakói siettek be a főhadnagy lakásába.

Hogy történt az öngyilkosság?

A katonaság részéről a már említett tiszték, továbbá Jampoller orvos jelent meg a helyszínen, aki a halál bekövetkezését és az öngyilkosság kétségtelen fennforgását állapította meg. A rendőrséget Nemes Áron dr. tiszt főorvos és Bodó László rendőrfelügyelő képviselték a hivatalos aktuson.

Ezen alkalommal megállapították, hogy a főhadnagy 13 milliméteres szolgálati fegyverrel lötte magát fejbe, a golyó az orrcsont felett hatolt a koponyába s a lágyabb részekben irányt változtatva, nem jutott ki.

Az öngyilkos egy földig érő tükörrel szemben, egy bársonyos karosszékben ült, a tükörből célzott és közvetlen-közvetlen sütötte el a fegyvert. Ezt bizonyítja az, hogy a sebhely környéke megpörköldött.

Dráveczky főhadnagyot a lövés — az orvosi vélemény szerint — azonnal megölte s így történhetett, hogy ülő helyzetben maradt a már rég bekövetkezett halálban is.

Az öngyilkos hagyatéka

a bntorozott szobában elhelyezett egy s más apróság, azután ruhaneműek, egy drága gyűrű, a zsebében talált 29 korona 46 fillér és mindezen kívül két levél.

Az öngyilkossága előtt hat levelet küldött el a főhadnagy, a ki azonban nemcsak hozzátartozóival akarta közölni végzetes elhatározását, hanem számított a nagyvilágra is, a mely érdeklődik a véres elmúlások hősei iránt és ezért a nyilvánosság számára is volt néhány sora. A katonai bizottság ugyan lefoglalta ezeket a leveleket, de tudósítónknak módjában van szövegüket itt közölni:

I.

A nagyérdemű világnak!

... Ez nem a sablonos gyógyíthatatlan betegség következménye, de sokkal nagyobb fájdalom vitt a halálba.

Dráveczky.

II.

(Megszólítás és aláírás nélkül odavetett kusza sorok.)

Idézhetném egy rég elhunyt bajtársamnak következő sorait:

Egy rosszul sikerült élet után egy jól sikerült lövés.

Huszonkilenc éves

volt az öngyilkos főhadnagy, egy gálospetrii ősrégi nemes család tagja. Édesapja régebben meghalt, a családi birtokot özvegy édesanyja s két idősebb bátyja vezeti. A család kiterjedt: nyolcan voltak testvérek Dráveczkyék, a kik közül a főhadnagy a második öngyilkos.

Egyik öcsöce, Dráveczky Ede, aki kereskedelmi akadémiát végzett, ez év tavaszán, Budapesten lötte magát agyon ugyanolyan rejtélyes körülmények között és teljesen ismeretlen okokból, mint a mostoha bátyja.

Uranus Színház

Sas-utca 2.

MEGÉRKEZETT

ZIGOMÁR

Ma este 5-től

minden előadásban látható!

Utolsó előadás fél 10-től.

Rendes helyárak!

Bérlet jegyek érvényesek!

Bővítik

a telefon-központot.

November végére

kész az új berendezés.

A debreceni telefon-központban tudvaleg nagy arányú átalakítások folynak. Az eddigi szűk helyiségben ugyanis már nem tudtak új bekapcsolásokat végezni, pedig a jelentkezők száma nőttön-nőtt. Mind többen és többen óhajtják igénybe venni a telefont, amely az üzleti élet, a magán érintkezés gyors és szinte nélkülözhetetlen lebonnyítója. Szeptember 18-án fogtak a telefonközpont az új berendezéshez. Beállítottak mindenekelőtt egy kisegítő váltót, hogy legalább nyolcvan előfizetőnek szerezhesenek összeköttetést. Ilyenformán tehát eddig kilencszáznyolcvan szám perog le a hivatalban s kilencszáznyolcvan — de hányszor több! — ideges ember csenget félelmetes ambícióval és kopogtatja, veri a kagylót lázas türelmetlenséggel.

És a bájos és kedves telefonkezelőnk, akik már hozzá vannak szokva, hogy nekik bókolni soha sem szoktak, legyenek elkészülve arra, hogy még jobban megszorodik az ő elleneiknek hatalmas tábora. Az eddigi tervek és számítások szerint ugyanis november 30-ikára fixum-fertig lesz a helyiség átalakítása, amely így 1200 gyorsan leomló és ugyancsak hangos számot fog befogadni. Ezerkétszáz szám — elgondolni is rettenetes — hogyan fogja az önteni a keserű kifakadások, méltatlankodások egész záporát.

Főként a város nagyarányú kereskedelmi fejlődése hozza ezt a kibővítést magával, mert hiszen a telefon szükségességét érzi ma már mindenki, ott csilingel az a legkisebb boltokban is. Az új bevezetésre váró számok nagyrészt már elő is jegyezték, eddig, értesülésünk szerint, a meglévőkkel együtt 1200-ból 1025 biztosítva van a feleknek és nincs kétség ahhoz, hogy mire az új

állomás megnyílik, akad gazdája a számoknak 1200-ig, sőt talán még tovább is, ha lehetséges.

A telefon éppen tegnap múlt ötven éves. Az első kpmolyabb kísérletek ugyanis a hangátvitelre félszázaddal ezelőtt történtek. A gyakorlati életbe erre alkalmas formájában azonban a telefon alig egy évtizede lépett életbe. És ilyen rövid idő alatt ennyire elterjedt, hogy most már el se tudnánk lenni nélküle.

A

munka sebesültjei.

Apró balesetek.

Hetenkint, egész csapat sebesültje van a munkának. Egész sereg sebesült keresi fel a munkásbiztosítás orvosát, hogy gyógykezelést és segílyt kapjanak.

E héten a következő apróbb balesetek fordultak elő:

Szutor Róza kefégyári munkásnő, kefékészítés közben a keze megcsuszott és balkezén súlyos zuzódást szenvedett.

Demjén József helybeli vasúti alkalmazott ballábára munkaközben egy gerenda reá esett és különösen a lábafején okozott nehéz természetű zuzódást. Több napra munkaképtelenné vált.

Suba Etzsébetet, Hrabéczy Antal mosodájában mangurlás közben érte baleset. A mangurló a balkezét elkapta és súlyosan megsértette.

Kiri János, a Stern-kefégyár munkása, szintén a kezén kapott nehéz sebet, ugyszintén Kovács Kálmán tisztító és Simon István asztalos segéd is.

Demjén János vasesztergályos segéd, helyi vasúti munkás, munka közben nem vette észre, hogy a gép kerekének tengelye kiugrott s a kerék a Demjén vállára, majd a lábára esett. Sérülése súlyosabb természetű.

És egy egész légió könnyebb sebesült, a munka apró martirjai vonulnak fel hetenkint, az ipartestület helyiségének széles lépcsőjén; várják a segílyt és a gyógyító orvosságot.

Véres boszu.

Megbicskázott szabó.

Ujfehértó községben — mint onnan jelentik — szombaton este véres verekedés történt.

Az eset előzménye az volt, hogy Weisz Sándor ujfehértói szabó-mester, szóváltás közben Gelbmann Farkas cipészt a földhöz vágta. A megszegényítés miatt Gelbmann két fia: Gelbmann Mayer és József boszut forraltak és elhatározták, hogy elégtételt vesznek az apjuk támadóján.

Mikor összetalálkoztak vele, mindhárman rátámadtak, ütlegezni kezdték, majd kést rántottak elő és a védtelen Weisz Sándort összevissza szurkálták. Mindez a község legforgalmasabb helyén történt.

Az összeszurkált embert teljesen elborította a vér s súlyos sérülései következtében ájultan esett össze. Azonnal orvost hívtattak, a ki sebeit kimosta és bekötözte. A sérült embert jelenleg lakásán ápolják.

Ez az eset mindenesetre szomorú világot vet az ujfehértói viszonyokra. Sajnálatos, hogy aktív szereplői éppen az iparososztályból kerültek ki.

A hatóság megindította a legszigorúbb vizsgálatot.

Kobrak cipő ujdonságok

az őszi időnyre óriási választékban
érkeztek!

Hermann **KOBRAK** cipők raktárába
Janó Piac-u. 42.

Olcsó szabott árak!	Pontos kiszolgálás!	Az üzlet nyitva egész nap este 9 óráig!
------------------------	------------------------	---

Ujdonságok.

Őszi áldomás.*

Most kinn állunk a kertben
És hullanak a virágok
És szürke tücsök cincog
A lomb alól kacagva,
A dombtetőn aranyló
Nagy tókéék hervadoznak,
Mosolyog már a fürtök
Opálos kék brokátja;
Mögöttük zeng az ének,
Sok őszi hegedűhur
Sírátja most a multat,
Utolsó áldomással.
A multat és a mámort,
Az ó-bor ifju lángját,
Poros kancsók nedűjét,
Amiknek édes íze,
Halálos hús zamatja
Ott párolog a ködben
Virágos illatok közt,
Mig halkán hajladozva
Élétipeg az alkony
Sírásó vén legénye
És halkán, hajladozva
Kisepreget bennünket
Az őszi kert zugából
A csönd kertjébe. Amen.

Emőd Tamás.

* A költő most megjelent verses kötetéből.

* **A király állapota.** Bécsből jelentik: Ő felsége állapota állandóan igen ki-elégítő. A felség ma is a megszokott korai időben kelt fel. Az éjszaka nyugodt alvással, minden zavarás nélkül telt el. Reggel ő felsége igen friss és a legjobb kedvben volt. A nátha nem oly erős már. A bronchiák egészen szabadok. A gége egyáltalán nincs meg-támadva. Egy kis köhögési inger ebben a stádiumban szükséges következménye a náthának. A felségnek jó étvágya van. Ő felség ma Konrád bajor herceggel együtt fog ebédelni.

* **Ülések az ipartestületben.** A debreceni ipartestület mérésáros szakosztálya október 31-én, délután fél három órakor, a cukrász szakosztály pedig fél négy órakor ülést tart. Az előjáróság november 2-án, délután 5 órakor ülésezik. Ma délután pedig a bádógos, asztalos és lakatos szakosztály. Az üléseken a folyó ügyeket intézik el.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyász-jelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férj, apa: Ungvári Dániel hentes folyó hó 26-án d. e. 9 órakor, életének 35-ik, boldog házasságának 9-ik évében, hosszu szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunkat f. hó 28-án d. u. 2 órakor fogjuk a ref. egyház szertartása szerint, a Bethlen-utca 29. sz. háztól, a Nagytemplomban tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai sirkertben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. október 26. Áldás és béke drága poraira! Bánatos neje: özvegy Ungvári Dánielné szül. Nagy Juliánna. Gyermekai: Danika, Sanyika, Józsika. Szülei: id. Ungvári József nejjével szül. Kerek Eszterrel. Egyetlen testvére: Ungvári György nejjével Emmerth Evelinnel és gyermekeivel. Apósa: Nagy Lajos. Sógorai: Nagy László, Nagy Sándor, Nagy István, Nagy Gyula. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. intézete rendezi.

* **Elhalasztott gyűlés.** A József tüdőbeteg szanatórium egyesület gyűlését november ötödikére hívta össze Ujhelyi Andrásné elnök. Minthogy azonban erre a napra van kitűzve a Fráter Erzsébet ünneplése, a gyűlést el kellett halasztani. Eddigi megállapodások szerint november 11-én tartják azt meg a városháza közgyűlési termében.

* **Az új spanyol főkonzul.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy az eddigi budapesti spanyol kir. tiszteletbeli konzulátusnak valóságos konzulátussá való átalakítása elhatározottván, ezen konzulátus vezetőjévé: Jaime Romeo de Bagner I. osztályu spanyol kir. főkonzul neveztetett ki.

* **Gyászjelentés.** A B. F. R. A. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk egy a magunk, mint az összes rokonság nevében, hogy a felejthetetlen jó feleség, a jó anya, testvér és sógornó: Papp Pálné szül. Pócsi Róza életének 21-ik, boldog házasságának 6-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 25-én, délután 3 órakor jobblétre szenderült. Kedves halottunk földi részei, f. hó 27-én, délután 3 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Hadházi-ut 20. szám alól, a Kossuth-utcai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1911. okt. 25. Áldás és béke poraira. Ifj. Papp Pál, mint férj. Kis leánya: Boriska. Id. Papp Pál, mint apa. Antal, Mariska, István gyermekeivel. Pócsy Gábor nejjével és gyermekeivel. Pócsy Erzsébet férjével Kozma Andrásval és gyermekeivel. Pócsy Mária férjével Nagy Imrével. Pócsy Pirokska, mint testvér és sógorai. A temetést a Bizalom tem. intézete rendezi.

* **A katedrálról.** Fizika óra volt. A professzor hévvel magyarázta:

— A magdeburgi féltékék annyira összetartanak, hogy két ökör se tudja széjjel-huzni.

Az egyik diák kételkedően csóválta a fejét.

— Azt hiszi, lehetetlen? — szól rá a tanár — hát jöjjön, amicze, próbáljuk meg.

* **Véres asszonykeresés.** Kaposvárról írják az alábbi nem mindennapi, de minden-esetre érdekes és jellemző történetet. Szarka János, 32 éves, munkás tegnap este fél 9 órakor hazatért és kereste a feleségét. De nem találta. Ebbe azonban nem lehet olyan könnyen belebékülni s Szarka János se békült bele a dologba. Elment keresni a feleségét. Hogy mily lelki folyamatok játszódtak le Szarka János gondolkodásában, nem tudjuk, de egyenesen sógorához, Kelemen János-hoz ment, ennek lakására, a hol a helyzet-szülte diszkreációval kérdezősködött a felesége után. Ott volt-e az asszony, nem-e, nem tudta meg szegény Szarka János, mert sógora válasz helyett egy doronggal szó nélkül fejbe-verte s az utcára menekülő Szarka Jánost, egy segítőtársul hozzá szegődött ismeretlenül egy helyben hagyta, hogy eszméletlenül terült el az utca porában. A járókelők észre-vették, értesítették a mentőket, a kik meg-jelenvén, fölszedték a rosszul járt szegény férjet s az első kötésekkel ellátván, beszállították a kórházba. Két zuzott seb a fején, egy az oldalán s most elmélkedik Szarka János, hol is volt hát a feleség. Még szeren-csés, mert bár mellette egy kinyitott, hatalmas bicika feküdt, szurt sebet nem kapott.

* **Amerikai párbaj.** Eperjesről jelentik: Kánya Ferenc eperjesi pénzügyőri fő-vigvázó a laktanya szobájában magára lött. Társai a lövésre berohantak, de Kánya elfutott és a pincébe menekült, hol újra magára lött. Az utána sietők kicsavarták kezéből a fegyvert és megakadályozták hogy harmadszor is magára löjjön. A súlyosan sebesült Kányát a mentők a kórházba szállították, hol megoperálták, de megmen-teni nem lehetett és meghalt. Hátrahagyott levelében bucsút vesz társaitól és vagyonáról rendelkezik. Azt hiszik, hogy amerikai párbaj áldozata.

* **Ejféli keringő.** az „Ezred apja“-ból, e gyönyörű, dallamos keringő Antalffy József-nél kapható.

* **Ártatlanul a fogházban.** Körülbe-lül két héttel ezelőtt a zentai csendőrség egy megvasalt embert hozott be a szabadkai ügyészség fogházába, Bogoszavlev Milán magyarkanizsai lakos, akit a csendőrség azzal gyanúsított, hogy öt évvel ezelőtt meggyilkolta a feleségét. A gyilkosság elkövetésekor a nyomozás nagyon lanyhán folyt, a gyilkost nem találták meg és azóta a nyomozásra vezető adatok is mind elillantak. A zentai felle-geyi csendőrség néhány héttel ezelőtt újra nyomozni kezdett ebben az ügyben, tanukat hallgatott ki a rég elfelejtett gyilkosság kör-ülményeire és mindent elkövetett, hogy a gyilkos nyomára jusson. A nagy apparátussal megindult nyomozás azonban csak azt tudta megállapítani, hogy Bogoszavlev Milán a fe-lesege halála után három hónapra közös ház-tartásra lépett a szeretőjével. Ez volt az egyetlen nyom és ez elég volt a csendőrség-nek, hogy Bogoszavlevet a felesége meggyil-kolásával vádolja meg és megvasalva, szu-ronyok kíséretében behozza a szabadkai ügyészség fogházába, ahol azonnal vizsgálati fogságba helyezték. A vizsgálat során kide-rült, hogy Bogoszavlev ellen semmiféle bizo-nyítvány nincs s így tegnap a vizsgálóbíró Bogoszavlev Milánt szabadlábra helyezte. Az ártatlanul meghurcolt ember szabadonbocsá-tása után nyomban hazautazott Magyar-kanizsára.

* **Böske, mint kabarédirektor.** Szi-lágyi Böske, mikor legutóbb Debrecenre járt és alaposan megjárta, tanult valamit. Fejébe vette, hogy miért ne lehetne ő kabarédirek-tor, mikor már ez a pálya nők számára is nyitva. Debrecenben azonban már nem kinal-kozott alkalmas terénüm terveinek megvalósi-tására. Eleinte ugyan megkísérelte, hogy hátha bejuthatna a színházhoz a naiva és a drámai szende szereplőkörre, esetleg a hősnőt is szívesen helyettesítette volna, de hát ez nem sikerült. Aminthogy egyéb sem ment neki Debrecenben. Böske, mint tudják, megvetés-sel hagyta el e várost s álmai számára kere-sett egy más mese országot. Mint már jelen-tettük, Szolnokot tisztelte meg hecses látoga-tásával. Most derült ki, hogy mi is volt hát utjának célja? Kiadta magát fővárosi mű-vésznőnek, akinek árt a budapesti levegő s ezért vidékre vágott. Kabarétársulatot akart szervezni, ámde Szilágyi Dusiban, mert a sa-ját nevét mindig kiemelni szokta, hamar fel-ismerte az arra hivatott rendőrség Szilágyi Böskeit. És így le is tartóztatta. Sőt az lett a nóta vége, amit Debrecenben is megére: hogy eltoloncoltatta.

* **A humoros betörők.** A halasi mun-kásbiztosító pénztárba rablók törtek be. A betörés azonban a rablók alapos felsülésével végződött, mert egy árva rézgarast sem ta-láltak a pénztárban. Feltörték a tisztviselők fiókjait is, amelyekben néhány megóvatolt váltónál és sommás keresetnél egyebet nem találtak. Azaz mégis. Benne voltak az őszi kabátokról kiállított zálogcédulák is. Megfur-ták még a Wertheim-kasszát is, de abban pénz helyett csak az országos munkásbizto-sító pénztárának egy leiratát találták, amely-ben értesíti a halasi pénztárt, hogy néhány nap muiva több ezer korona előleget fog átutalni. Ez rosszul eshetett a rablóknak. Ami természetes is. Ha nem sietik el a dol-got, néhány nap múlva esetleg telt kasszát találtak volna. Így azonban kénytelenek vol-tak egy eredménytelenül végződött betörés kellemetlen emlékeivel eltávozni. De a hu-morukat azért nem vészítették el a betörők. Elhozták magukkal az országos pénztár le-iratát és azt kifüggesztették a halasi polgar-mester házának kapujára. Ezen a tréfán ne-vet most egész Haia.

* **Harisnyák, keztük legdivatosabbak** Szabó Lajos fiaj cégnél.

* **Eladó szőlő** a Sesta-kertben. Érte-kezhetni Máyer Jenónél, a Máyer Jenő és Béla cég Piac-utcai üzletében.

EGYENGE HAJTÁS
 CELESTRE KÖVÉK NŐVEK SZER-
KIS-ÉRTÉKŰ ÉRTÉKESÍTÉS
 SZAKSZERŰ-IZELÉSE
NYOMDÁSZAT
 GÉNYBEVÉTELEVEL ÉS
**PÉNZINTÉZETEK-KERESKEDELMÉ-
 IPARVÁLLALATON**
 FONDVÁLLALKODÁSOK
MIHÁLY SÁMUEL
 KÖNYVNYOMDÁJA-PAPIRÜZLETE ÉS
 IRÓDABERENDEZÉSI SZAKKÖZLETÉHEZ
 TELEFON
106.

Telofon 632. Alapított 1893. évben. Telofon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák
 Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid elosó árak. 47 Előzékeny, pontos kiszolgálás

Modern villamos berendezések

világítás, Dynamó és Motorberendezések Szakszerű munka előnyös ár nagyraktár különleges csillárok, Wolf-ram lámpákból 1625

Fazekas Imréné Piac-u. 83. Telefon 567. sz.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utoai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stíliú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készes. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 42

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
 Debrecen, Piac 44.
 az udvarban. Telefon 377.

HA állatorvosra van szüksége
 telefonáljon 558

Észlő Zsigmond

állatorvosi rendelőjébe
 Rákócy-utca 3 szám. 1622

Turul

Cipő

elismert
legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb hazai gyártmány.

„Turul“ cipőgyár. t. Temesvár.
 A monarkia legnagyobb cipőgyára. 1641

Fiókraktár : **DEBRECEN**

Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár Árjegyzék ingyen és bérmentve. 18.000 pár heti gyártás.

Telefon 691.

Debrecen Belvárosi Takarékpénztár

Részvénytársaság

Piac-utca 41. I. emelet.

Elfogad betéteket

5%

kamatozással. Kölcsönt nyújt

váltóra

vagy bekebelezés mellett. Állami és egyéb szállításoknál

óvadékat

tesz le. Elvállalja értékpapírok eladását és vételét. Anyagi támogatást nyújt

árüügyletekhez és iparüzemeknek

a legjutányosabb feltételekkel. 76

Homok eladás

Telefon 944.

István malom háta megett

agyag és salétrom mentes nagy szemcsés homok, építésnél nagyon fontos, téglagyárak részére is igen ajánlom formák hintésére. Homok-hordó fuvarosok részére nagyon alkalmas mert közel és jó utja van. Értekezhetni a tulajdonosnál 257

Radetzky József

Simonyi-ut 2. szám.

Margitafürdő sarok bodega.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15. — Éjjel 66 sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul!

Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászkecsikkel, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetrefertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végeztünk.

Temetésekot, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Eivünk a tisztességes verseny. Gyászos házaknál nem toladunk, csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.**

67

Tisztviselők

kik a drága lakásviszonyoktól szabadulni s maguknak örök tulajdonul

olcsó kényelmes s modern lakhelyet

akarnak szerezni, figyeljenek azon nem mindennapi kedvező körülményre, hogy immár a

tisztviselőtelepnek

is elnevezett Vargakertben a legjobb fekvésű területen

olcsó parcellák kaphatók.

Ugy a telek megvételéhez, mint a kívánt építkezéshez alig számbavehető befektetés szükségeltetik, mivel a kölcsönt vevőfelnek a 1991

Debreceni Agrárbank

Szövetkezet (Piac-u. 79)

hosszu időre és kellemes feltételek mellett nyújtja.

Már

MEGNYILT

a Rózsa féle üzlet.

(október 10-én)

a Kistemplombazárban.

Ujonnán felszerelve női felöltők és kalapokban dus választékban.

A kinek

a villamos világítás bevezetésére bármiféle világítási felszerelésre

remek **luszterekre** mindenféle **égőkre**, különösen a nagy áramtakarítással járó **Wolfram égőkre** van szüksége, forduljon

FÖLDVÁRY L.

elektrotechnikai üzletéhez:

Debrecen, Főtér, Barak épület.

Üzleti telefon 168.

Gyári telefon 816.

A világítást a legegyszerűbb épületbe épügy, mint a legnagyobb palotába is bevezetem. A legegyszerűbb, vagy a legmodernebb berendezést, felszerelést gyorsan szállítom.

Egy tanuló felvétetik.

76

Minden más egyszeri be-
írásnál 5 fillér. Vastagabb be-
írásnál 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélben tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szokásos bérlettel kell mellékelni.
Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivataltól mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levelezés.

D.
Tizen megyünk. Te öcsi
ki menjek én is villám-
hárítónak, vagy jobb lesz-
nek a vasárnapok? J. 109

Csalódott
Lovag — Nem állok min-
denkivel szóba — K. S.
— Izabela — Takarékos
— Tilos a csók — Barna
lány — Hü barát — Tár-
súlok — Őszi rózsák —
30 éves női lenyűgölő
— Szorgalmas című le-
velek átvehetőek a kiadó-
hivatalba d. e. 10—12
óraig. d. u. 4—7 óráig.

Fiatal
csinos özvegyet vagy le-
ányt havonta támogatna
fiatal ember. Találkozás le-
veleket „Artatlan Zsuzsi”
jeligére kérék a kiadó-
hivatalba. 2353

Artatlan
Zauszinak kívánt jeligére
postrestante levele van. 2383

Margitkám
Drága soraid későn kap-
tam, légy nyugodt, min-
dent megtesz Márk. 2386

Egyszerűbb
csinos de tiszta s jó lelkű
leány ösmerttségét ke-
resi hasonló lelkületű
barna fiatal uri ember.
„Milyének az egyetem”
jeligére lap kiadóhiva-
talába. 110

És Szóke
és Szóke baba jeligére
levél ment a jelzett helyre
2387

Ajánlat.

Bartoschowsky
Tivadar Budapest, Ferenc
körút 33. Szállit madár-
házakat, voliereket, aqua-
riumokat, külföldi éneklő
és díszmadarakat,
arjegyék ingyen és bér-
mentve. 108

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
lapollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Főter. 684

56
fillérbe kerül egy pár
férfi vagy női harisnya
fejlés pamuttal együtt,
Benyáts E. harisnyagyára
Debrecen. 674

Mindenes leány,
14—16 éves azonnali be-
lépésre kerestetik. Cím a
kiadóhivatalban. 504

Lakás
emeleti 4 szoba és mel-
lékhelyiség nov. 1-re ki-
adó, Hatvan-ut. 5. 1862

Borosherdők
szüret után leszállított
árban, Péterfia-u. 76. 2356

Árpádtér
14 szám alatti fodrász üz-
letnek helyiség kiadó la-
kással május 1-re. 2350

Uriházakhoz
mosni vasalni ajánlkozok.
Lakásom Árpád-tér, Sám-
son-utca 8 sz. 2377

Mosóné
házakhoz ajánlkozok Kál-
csay-u. 18. 2376

Pérez kellene?
gyorsan és olcsó kamatra
forduljon bizalommal az
„Általános Ügyvivőség”
bankirodához Hatvan-u. 5.
2368

Jómegjelenésű
csinos gazdász feltétlen
urnókhöz felolvasónak
vagy titkárnak ajánlkozok.
Levelet „Meglett ember”
jeligére Pallag, post. res-
tante kérék. 2380

Ügyvédeknek
orvosoknak hűlőnösen al-
kalmatlan lakás kiadó Baty-
tyányi-utca 3. 2378

Kiadó
üzlethelyiségek, Rákóczi 8.
2383

Péterfia
30 szám alatt egy 6 szo-
bás udvari és 4 szobás
utcai modern lakás no-
vember 1-re kiadó. Érte-
kezhetni dr. Borzsovay
Jenő ügyvéd Csapó-u.
3 sz. 110

Utcai
egy szoba, konyha Bethlen
utca kiadó, üzlethelyiség is
alkalmas. Értekezhetni
Libakort 12. 2245

Kereslet.

Pénztárnoknő
fiatal, kezdő fizetéssel fel-
vétetik Rózsa cégnél, Kis-
templombazár. 104

Bolti szolgáló
16—18 éves felvétetik
Dankó temetkezési vállá-
latánál Kossuth-u. 102

Borospinóé
minél nagyobb bérélnék.
Írásbeli értesítést a bér-
összeg megjelölésével kér
Geréby Pál Deák Ferenc-
utca 13. 100

Fűszer
raktárnok, pince kezelő,
komoly szakember, alkal-
mazást nyer. Írásbeli
ajánlat Komlóssy Lajos
céghez Debrecenben. 884

Árpaasztalma
nagyobb mennyiségben is
megvételre kerestetik. Cím
a kiadóhivatalban. 81

Felsőbb
osztályú gimnáziumi ta-
nuló alsóbb osztályúak
tanítását elvállalja. Cím a
kiadóhivatalba kérék
leadni. 774

Lapkészítésre
asszonyok felvétetnek a
kiadóba.

Uj bort
vészek bármily mennyi-
séget a legmagasabb ár-
ban. Borbizományi üzlet
Miklós-u. 18. 2360

Gyakorlott
varróleány és tanuló leány
fizetéssel felvétetik Biri
Róza fűzőtermében Piac-
utca 42. 2343

Cipészsegédek
jó munkások felvétetnek,
Falusynál, Csapó-u. 105

Intelligens
fiatal emberek ebédkosz-
tot kapnak uri családnál.
Cím a kiadóhivatalba. 108

Lakótársnak
mennék uri emberhez le-
hetőleg a főpostához kö-
zel. A címet kérem
„Szimpatikus” jeligére a
lap kiadóhivatalába. 107

Egy
cipész segéd felvétetik
Bogdán Lajosnál, Miklós-
utca 55. 2373

Tisztességes
takarítóné jó fizetéssel
kerestetik. Cím a kiadó-
ban. 2374

Fűszerkereskedő
segéd azonnal felvétetik,
Dénes Testvérek Bocskai-
tér. 2384

Pénztárnoknő
azonnali belépésre felvé-
tetik Dénes Testvérek,
Bocskai-tér. 2385

Egy
jó megjelenésű ügyes fű-
szeres, segéd felvétetik
Acél Armin üzletébe, Hat-
van-u. 74 sz. 2373

Munkásnők

a Dávidházy r.-t.
papírgyárban
Fűvészkert-utca 9 sz.

felvétetnek
kitaníttatnak

és esetleg házon kívüli
munkával is ellát-
tatnak. 83

Egy
fodrászsegéd szombat
vasárnap 5 kor. és koszt
felvétetik. Varga József
Nyugoti-u. 14 sz. 2388

Pénztárba
kisasszony felvétetik. —
Szabó Mihály hentes-
üzlete Hunyadi-u. 23. 2390

Eladás.

Kávémérés
sürgősen eladó. Megtud-
ható Simonffy-utca 5 szám
kávémérésben. 2358

Eladó
ház, Debrecen melletti
nagyközségben, korsma
és iuszerülettel, más vál-
lalattal. Értekezhetni
Miklós-utca 53. 2326

Kényelmes
beosztással, fürdőszobával
vizvezetékekkel felszerelt
ház, Garay-utca 30, eladó.
2320

500 méter
máza széna eladó. Fel-
világosítást ad dr. Szilágyi
László ügyvéd, Máramar-
rossziget. 2291

Erdődy-féle
Nagyoserei kaszálló bir-
tok eladó. Értekezni lehet
a Timár 26. vagy a Gaz-
dasági Takarékpénztár-
nokánál. 2370

Eladó
Ujház, vagongyárhoz 10
perc, 800 négyszögöl jó-
vízű kút, elköltözés miatt
jutányosan. — Értekezni
Apafi-u. 137 szám. 108

Nagy
gyárhelyiség, közvetlen a
vasúti állomás mellett
eladó. Felvilágosítást ad
Dr. Tóth János ügyvéd.
2381

Huszár István urak
és földbirtokosok
figyelmébe ajánlom igen
szép és elegáns alig hasz-
nált

pugikocsimat
a mely tetővel van, mese
dolog, számszámmal együtt
olaj tengelyes 650 kor.
eladó.

Tiszta új külső-belső gu-
mikkal és egy Reihoffer
féle teljesen új gumival 2
lovas kocsit számszámmal
600 kor eladó. Rosenfeld.
József krt. h-u. 58. 2389

Ház
Honvéd-utca elején nagy
kerttel eladó. Értekez-
hetni Libakort 12. 2392

Eladó
szőlő a Sestakertben. Ér-
tekezhetni Máyer Jenő-
nél a Máyer Jenő és Béla
cég Piac-utcai üzletében.
112

Elkötözés
miatt eladó alig használt
francia asztaltűzhely 2
hűtővel. Uri háznál meg-
felel Darabos-utca 5. 2389

Fályaudvar
közvetlen 20 házhely el-
adó. Termő nemes gyümölcsös. dr. Borzsovay
Jenő. 111

Makulatura papír
kapható és nagyobb men-
nyiségű hához szállított
a kiadóhivatal.

Gazdálkodók és iparosok!

kis befektetés mellett igen könnyen és olcsón juthatnak saját ingatlanhoz.

A parcellák a Tógláskört legjobb részén fekszenek, melyeken a venni szándékozók igényüknek megfelelő

lakóházat építhetnek

hosszu időn keresztül visszafizethető

kényelmes költségen évezésével.

Az érdeklődők forduljanak a

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet (Piac-u. 79)

hol minden felvilágosítást megkapnak. 1993

Olcsó órák ékszeresek beszerezhetők.

Keresztesi Antal és Társa

órákészítő és ékszerészeknél

Debrecen, Piac-utca 66. szám a vasuti órához

Műhelyünkbe tervek szerint mindenféle inga-
órákat és fogaskerék rendszereket készítenek, óra-
javítás a legolcsóbban. Vasutasoknak, munkások-
nak, tisztviselőknek és katonaságnak 10 százalékos
engedmény. Versenyképességért és jó munkáért

Ezüst éremmel kitüntetve. 57

Vasutasok és tisztviselők figyelmébe!

Közvetlen a városban, a nagyállomás mellett az u. n. Boldogfalva-körtben

házhelyeknek

300—400 négyszögöles parcella-területek olcsó áron eladók.

A vételhez alig valami befektetés szükséges. Ugy a telek, mint annak beépítése

kényelmes hitellel megszerezhető.

Venni szándékozók részéről előjegyzéseket elfogad a 1992

Debreceni Agrárbank Szövetkezet (Piac-u. 79).

Riessner:
folytonegő
Kályhák
Jesztina
Lajos-vasüzletében.